

[Arne Bjerregaard]

»Vil ministeren undersøge nødvendigheden af og muligheden for statslig kreditgivning eller statsgaranterede lån til de landmænd, der ellers i den kommende tid må sætte deres ejendom på tvangsauktion, fordi de ikke kan klare deres forpligtelser på grund af faldende ejendomspriser og forringede driftsresultater?«

(Spm. nr. 1385).

Begrundelse.

Det er velkendt, at nyetablerede landmænd i de første år må køre med et stort underskud, fordi indtjeningsmulighederne ikke står i forhold til den investerede kapital. På grund af stedse stigende ejendomspriser har det hidtil været muligt for landmanden at dække underskuddet ved ny lånoptagning. Med de faldende ejendomspriser, der bl. a. er en følge af den ny landbrugslov, kan disse landmænd nu ikke få dækket deres underskud ved lån. Samtidig er der indtruffet en forringelse i forholdet mellem øvrige omkostninger og priserne på de almindelige landbrugsvarer. Disse faktorer bevirker tilsammen, at mange landmænd i den kommende tid må sætte deres gård på tvangsauktion, hvilket flere steder medfører, at private foderstofforretninger, maskinforretninger, smede og handlende rives med i faldet. I deciderede landbrugsområder kan en sådan kædereaktion hæmme udviklingen mange år frem i tiden. Da de nævnte problemer sikkert kun er overgangsproblemer, vil det ud fra menneskelige og samfundsøkonomiske betragtninger være hensigtsmæssigt i tide at hindre dem i at udvikle sig.

Besvarelse (31/8 79):

Landbrugsministeren (Koføed):

Spørgeren begrunder bl. a. sit spørgsmål med, at nyetablerede landmænd, der kører med stort underskud, ikke længere kan få dækket underskuddet ved låntagning som følge af de faldende ejendomspriser, der bl. a. er et resultat af den nye landbrugslov, og som følge af, at der er indtruffet en forringelse i forholdet mellem øvrige omkostninger og priserne på de almindelige landbrugsvarer. Disse faktorer er efter spørgerens opfattelse af midlertidig karakter.

Spørgeren peger på 2 afhjælpningsmuligheder, nemlig statslig kreditgivning eller statsgaranterede lån.

For så vidt angår kreditgivningen bemærkes, at staten normalt ikke har lån indestående i landbrugsejendomme. Der er således ikke mulighed for, at staten som en sådan kan yde nogen kredit.

For så vidt angår statsgaranterede lån bemærkes, at der for øjeblikket ydes både lån og direkte tilskud i medfør af lovgivningen om etableringstilskud og udlån til yngre landmænd. Der har i særlige tilfælde, hvor der var tale om en akut nødsituation, været ydet lån af staten, f. eks. de særlige tørkelån.

Med hensyn til begrundelsen er det mit indtryk, at der ikke foreligger nogen akut nødsituation, der kræver særlige foranstaltninger fra statens side. Det er rigtigt, at situationen er strammet til for nogle landmænd, først og fremmest for de landmænd, der har købt for dyrt, eller som sidder med en betydelig prioritetsgæld til meget høje renter. Vi må imidlertid ikke glemme, at der er sket en voldsom ejendomsprisstigning siden 1972, og at det vil være naturligt, at der nu sker en vis tilpasning af ejendomsprisen til landbrugets indtjeningsmuligheder. Om noget egentligt prisfald af væsentlig størrelse synes der imidlertid indtil nu ikke at være tale.

Det er derfor min opfattelse, at der ikke i den foreliggende situation er noget, der gør det påkrævet at overveje yderligere støtteforanstaltninger fra statens side. Det, der for øjeblikket er mest påkrævet, er efter min opfattelse, at det lykkes at fastholde en erhvervsøkonomisk politik, der gør det muligt at begrænse omkostningsstigningerne.

Til indenrigsministeren (24/8 79) af:

Voigt (FP):

»Finder ministeren det korrekt og i overensstemmelse med de demokratiske spilleregler, at et byråd beslutter at igangsætte en udvidelse af et rådhusbyggeri, når der er indgivet en protest til amtets tilsynsråd om byggeriet, og at en borgmester i en sådan situation udtaler, at amtet ikke skal bestemme, hvad der skal bygges i en kommune?«

(Spm. nr. 1386).

Begrundelse.